

CODE ROOD VISEERT AGRO-MULTINATIONAL CARGILL S.A. MET MASSA BURGELIJKE ONGEHOORZAAMHEIDS ACTIE TEGEN DE AGRIBUSINESS OP ZATERDAG 1 MAART. WAAROM BLOKKEREN DE CODE ROOD ACTIVISTEN DE SITE VAN CARGILL S.A.? LEES HET HIER!

*Het doel van dit document is om de beweegredenen te presenteren die **Code Rood** activisten motiveren om een deel van de activiteiten van het bedrijf **Cargill S.A.** op Belgisch grondgebied te blokkeren door middel van een massale actie van burgerlijke ongehoorzaamheid. Deze blokkade wordt uitgevoerd door burgers en maatschappelijke organisaties, **ter directe ondersteuning aan de eisen van boer-innen**, om de onrechtmatigheden van de agribusiness¹ aan de kaak te stellen.*

*De eisen van de Code Rood actie² zijn direct gericht op het bedrijf in kwestie. We benadrukken het gebrek aan regulering van de negatieve externaliteiten, gegenereerd door spelers in **de agribusiness**, die de duurzaamheid van ons landbouw- en voedselsysteem bedreigen.*

Met deze actie benadrukken we dat klimaatrechtvaardigheid en rechtvaardige landbouw- en voedseltransitie hand in hand gaan. We streven voor algemene voedselsoevereiniteit.

Over het doelwit van Code Rood

Cargill is een van de grootste agro-multinationals ter wereld. Cargill is aanwezig in zo'n 70 landen, waaronder België, en sloot het boekjaar 2023 af met een recordomzet van 177 miljard dollar. Het bedrijf boekt regelmatig hogere resultaten dan zijn belangrijkste concurrenten in de waardeketen, zoals Nestlé, Mondelez, enz.³

Cargill wordt erkend als een belangrijke speler in de internationale handel van landbouwgrondstoffen en verscheept jaarlijks bijna 200 miljoen ton grondstoffen zoals granen, zuivelproducten, vlees en oliezaden. Samen met de andere multinationals in de ABCD-groep (ADM, Bunge, Cargill en Louis Dreyfus) heeft Cargill een aandeel van 70% in de wereldgraanmarkt⁴.

Het bedrijf heeft de infrastructuur om een groot deel van de productie- en distributieketen te beheren. Het onderscheidt zich met name door zijn enorme investeringen in opslag- en zeevrachtinfrastructuren om goederen tussen het Amerikaanse en Europese continent te vervoeren.

Het is alomtegenwoordig in het centrum van agro-industriële waardeketens (transport, opslag, verwerking) en speelt ook de rol van landeigenaar en handelaar. Tot haar klanten behoren agro-reuzen als Unilever, Danone en Pepsi, fastfoodzaken als McDonald's, KFC en Burger King, en retail als Carrefour, Delhaize en Walmart.

In België heeft Cargill 1.200 mensen in dienst en beheert het acht agro- en bio-industriële vestigingen. De agrarische toeleveringsketens in België **zijn** voornamelijk gericht op **het importeren, opslaan, exporteren en verwerken van** granen (*tarwe, maïs, gerst en sorghum*), oliezaden (*soja en koolzaad*, tot oliën en oliekoeken) en cacao (tot couverturechocolade).

¹ Met agribusiness bedoelen we de kleine fractie van leveranciers, verzamelaars, verwerkers, handelaren en distributeurs die een sterke en dominante economische en milieudruk uitoefenen op de landbouwsector als geheel.

² www.code-rouge.be/nl/onze-eisen/

³ Raisiere, Y. (2022, mei 18). Multinationales : Cargill, le géant invisible. *Tchak*.

⁴ Debove, L. (2022, novembre 18). *Les ABCD, les 4 géants céréaliers, tirent des superprofits records de la crise alimentaire*. La Relève et La Peste.

Negatieve economische invloeden voor de boeren!

Cargill speelt een belangrijke rol in de toenemende financialisering van landbouw(producten). Het bedrijf levert een aanzienlijke bijdrage aan de speculatie op grondstoffen, wat leidt tot grote schommelingen van de marktprijzen die, gekoppeld aan de productiekosten, het inkomen van boer-innen onzeker maakt. Ze dragen ook bij aan de moeilijke toegang tot voedingsmiddelen en ondermijnt voedselzekerheid.

Cargill slaat namelijk granen op om graanprijzen te laten schommelen en profiteert van crises zoals de oorlog in Oekraïne om zijn marges te vergroten. Deze strategie van bulkaankopen tegen lage prijzen maakt het mogelijk om de winst te concentreren ten koste van de landbouwers. Cargill voedt geen mensen maar winsten. De financiële tak van het bedrijf (*Black River*) heeft een reputatie voor bijzonder agressieve handelspraktijken die de marktstabiliteit ondermijnen, zoals het kopen van eigendomsbewijzen via tussenpersonen zonder de intentie om de grondstoffen fysiek te verwerven. Het bedrijf wordt ook beschuldigd van pogingen om belastingen te ontduiken in landen met lage belastingen.

Door bij te dragen tot de internationale concurrentie en de volatiliteit van de marktprijzen ondermijnt Cargill de levensvatbaarheid en de economische en ecologische veerkracht van de Belgische landbouwbedrijven en landbouwsector.

Het is exact één van de spelers die rechtstreeks zou kunnen profiteren van de recente onderhandelingen ten voordele van **vrijhandelsakkoorden** zoals **Mercosur**, het akkoord dat centraal stond in de recente boerenprotesten.⁵

Daarnaast is Cargill ook betrokken bij ontbossing en landroof in het Globale Zuiden. Het bedrijf wordt met name bekritiseerd voor zijn rol in de handel in cacao van plantages die verantwoordelijk zijn voor ontbossing en kinderarbeid, vooral in Ivoorkust, waar 2.1 miljoen kinderen worden uitgebuit op cacaoplantages.

In het Globale Noorden levert het bedrijf veevoederproducten van lage voedings- en milieukwaliteit aan boer-innen en vangt met de verkoop van deze producten een deel van de toegevoegde waarde van de veehouderij op.

Sociale kwesties voor werknemers in de agrovoedingssector en de verwerkende industrie

Via een wereldwijd herstructureringsplan heeft Cargill onlangs 8.000 werknemers ontslagen, oftewel 5% van zijn wereldwijde personeelsbestand, terwijl het tegelijkertijd 2 miljard dollar aan aandeleninkoop en dividenden genereerde voor zijn aandeelhouders (waarvan 83% rijke erfgenamen van de Cargill-familie zijn).

We steunen de arbeiders in de Belgische vestigingen van Cargill door te pleiten voor een overgang naar waardige, lonende jobs die gericht zijn op de verwerking van producten met een hoge milieu- en gezondheidswaarde voor de Belgische consumenten. We pleiten voor een landbouwmodel die een eerlijke verdeling van de toegevoegde waarde in de keten garandeert, alsook van een beleid van eerlijke prijzen, door gediversifieerde en duurzame toeleveringsketens, vanuit een sociale en ecologisch perspectief, en in elke fase van de waardeketen. We pleiten voor zorgzaamheid in de sector.

Gezondheidsrisico's en effecten op het milieu

In het verleden is Cargill betrokken geweest bij een aantal milieu- en gezondheidsschandalen. Het bedrijf is met name verantwoordelijk gehouden voor de dood van werknemers en consumenten als gevolg van bacteriële en chemische besmetting in de dierlijke en plantaardige productie⁶. Het bedrijf is ook zwaar bekritiseerd vanwege zijn valse beloften en herhaalde pogingen om de doelstellingen voor het

⁵ Vilt (2024, februari 26). Mercosur meer dan ooit doorn in het oog. *Vilt*.

⁶ Verenigde Staten, 2007 en Irak, 1970

terugdringen van de ontbossing in zijn toeleveringsketens voor soja en palmolie in het Amazonegebied te minimaliseren en uit te stellen. Het land valt ook op door de schade die het op lange termijn heeft toegebracht aan bepaalde gebieden, vooral op het gebied van watervervuiling door de productie van fosfaatmeststoffen⁷.

Systeem- en voedingskwesaties voor Belgische consumenten

De economische beslissing van Cargill om de voorkeur te geven aan verwerkt veevoer (*processed feed*) en **bio-energie** maakt duidelijk waar hun belangen liggen: in het maximaliseren van de winsten op de grondstoffen die landbouwers hen leveren. Deze focus op veevoer en bio-energie leiden tot een concurrentie met voedingsgewassen en concurreert met veehouderijmethoden die gericht zijn op zelfvoorziening met betrekking tot voedergewassen. Cargill geeft niet om de autonomie van de landbouwer, in tegendeel.

Volgens schattingen van SOCOPRO⁸ (een vzw die landbouwsectoren in Wallonië ondersteunt) wordt minder dan één op de drie granen die in hun Belgische silo's zijn opgeslagen, gebruikt voor menselijke consumptie (via hun filialen maal- en moutsector). Het graan dat Cargill opslaat, draagt dus bij tot de indirecte inbeslagname van land en hulpbronnen in België (via het ophalen van Belgisch graan) om vooral eigen winsten te voeden. Internationaal richten ze zich namelijk op niet-voedinggerichte functies en zijn zij niet geïnteresseerd in een eerlijke vergoeding voor de betrokken landbouwers. Cargill speelt met voedsel, dit accepteren we niet langer.

Hoewel Cargill in contact staat met alle spelers in de sector, vermijdt het bedrijf zorgvuldig elk direct contact met Belgische consumenten, waardoor het zijn economische activiteiten tot nu toe heeft kunnen afschermen van de kritische blik van burgers en politieke besluitvormers. Cargill gaat echter wel partnerschappen aan met klanten uit de agro-distributiesector die sterk afhankelijk zijn van ultraverwerkingsprocessen met rechtstreekse schadelijke gevolgen voor de volksgezondheid.

Over de activiteiten van de site die door activisten van Code Rood wordt geblokkeerd

De site dat het doelwit vormt van de actie huishoudt een aantal bedrijven die landbouwgrondstoffen opslaan en verwerken ten behoeve van de industrie, zonder dat burgers, consumenten of boer-innen daar iets voor terug krijgen.

- **Cargill**: productie van raapzaad- en sojaolie en -meel⁹.
 - & haar dochteronderneming **Bioro**, die biodiesel produceert.
- **Euro-silo**: import, opslag en distributie van granen en oliehoudende zaden.
- **Alco Biofuels**: productie van bio-ethanol en veevoer op basis van maïs.
- **Evos** : een van 's werelds grootste terminals voor "koolstofarme" vliegtuigbrandstoffen, voornamelijk uit biomassa.

⁷ Verenigde Staten, 2004

⁸ Louppe, H. (2022, mei 30). [La filière céréales belge](#) [SOCOPRO asbl].

⁹ Meestal geïmporteerd uit Zuid-Amerikaanse filialen